

IZGOVOR TUJIH LASTNIH IMEN

S. H.
G. P.
U. Z.

Lastna imena

- poimenovanja posameznih bitij – tudi živali
- zemljepisnih in
- stvarnih danosti (npr. ustanov, delovnih organizacij in podjetij, umetnostnih del ipd.)

Prevzete besede in besedne zveze

- občna ali lastna imena (npr. Sierra Madre, New York, Lyon)
- slovenski knjižni jezik si nato le-te prilagaja glede na:
 - izgovor in
 - pisavo,
 - na oblike ali njihovo rabo.
- Prevzeta občna imena ali besedne zveze in lastna imena podomačujemo v:
 - izgovoru,
 - oblikoslovju in
 - skladenjski rabi,
- v pisavi pa ločimo popolno in delno poslovenitev.

Prevzemanje glasov in naglasa

- Tuje glasove zamenjujemo z najbližjimi slovenskimi knjižnimi, zato opuščamo vse vrste modifikacij.
- Zvočnike ter zveneče in nezveneče nezvočnike izgovarjamo kakor v navadnih slovenskih besedah.
- Tudi naglašujemo kakor v slovenščini – ne prevzemamo tujih tonemov – naglašeni samoglasniki so načeloma dolgi, naglašena e in o pa praviloma ozka, ne glede na to, kako se izgovarjata v izvornem jeziku.
- Vedno pa izgovarjamo npr. široki e pred j [ideja] ali o pred v, npr. Lvov/Lwów [lvô].

- Tuje polglasnike, pisane z e, redkeje z o ali a (npr. v francoščini, nemščini, angleščini), sprejemamo kot polglasnike le, če so v slovenščini neobstojni.
- Če ne gre za običajne meje besed ali besednih delov (oddati, superrevizija), kjer so tudi v slovenščini možni t. i. dolgi soglasniki, tudi vse tuje dolge soglasnike izgovarjamo navadno: Anna, Schiller, allegro =
[ána, šíler, alégro].
- Posebni problemi nastajajo pri tvorbi iz prevzetih besed, npr. Comte – Comtov, Bonn – bonski, Sevilla – seviljski, Biarritz – biariški.

Govorni pomočnik RTV

Tabela 2.1: Primeri besed in njihova izgovorjava

BESEDA	PRAVILEN IZGOVOR BESEDE
Angela Merkel	ángela mêrkl
Nicolas Sarkozy	nikolá sarkozí
Hollande ¹	olánd
Alonso	alónso
Ukrajina ²	ukrajína, ukrajínski

Vir: Govorni pomočnik spletnega portala MMC 2012.

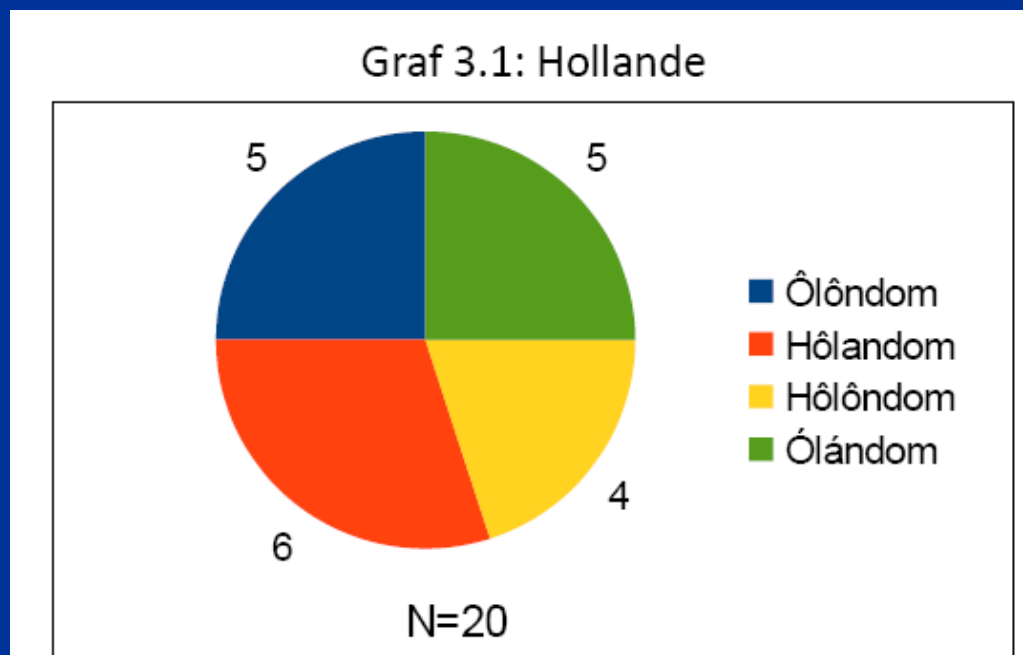
- Besedišče urejajo sproti.

Anketa

- Ali znamo Slovenci pravilno izgovarjati tuja lastna imena?
- Krajše besedilo - iz različnih novinarskih besedil, ki so bila v letošnjem letu objavljena na MMC-ju.
- Anketo smo izvedli na vzorcu 20 ljudi.
- Naloga anketirancev je bila branje stavkov.

Besedilo 1:

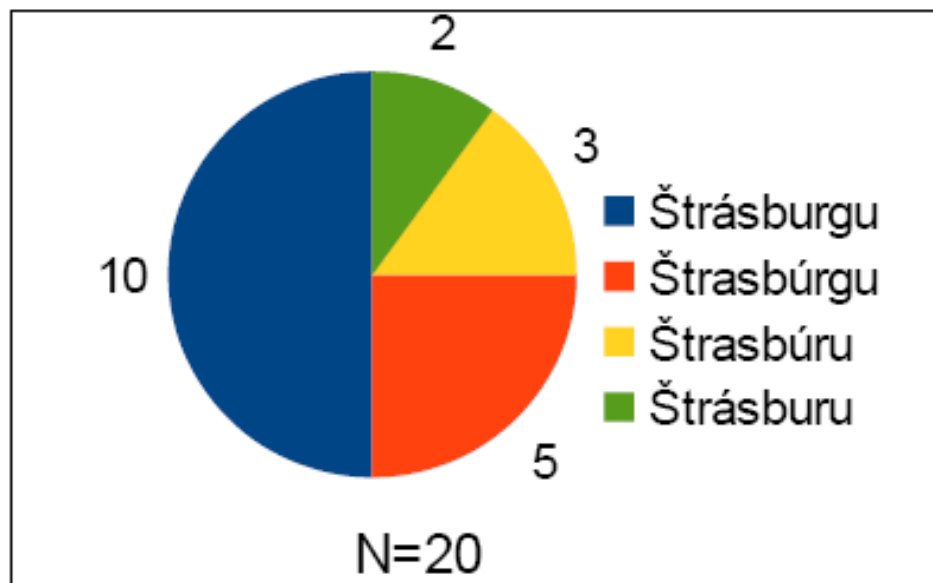
Merklova (Merklova) je še pred srečanjem napovedala, da bo novega francoskega predsednika sprejela "z odprtimi rokami", čeprav je med predvolilno kampanjo podprla pozneje poraženega Nicolasa Sarkozyja (Nikolája Sarkozíja) in se s Hollandom (Olándom) ni želela srečati.

Besedilo 4:

Na evropskem literarnem festivalu Prevajati Evropo v Strasbourgu (Strazburu) bodo za obsežen literarni opus nagradili Draga Jančarja, festivala pa se bo udeležil tudi literat Boris Pahor, ki mu bodo podelili častno medaljo mesta.

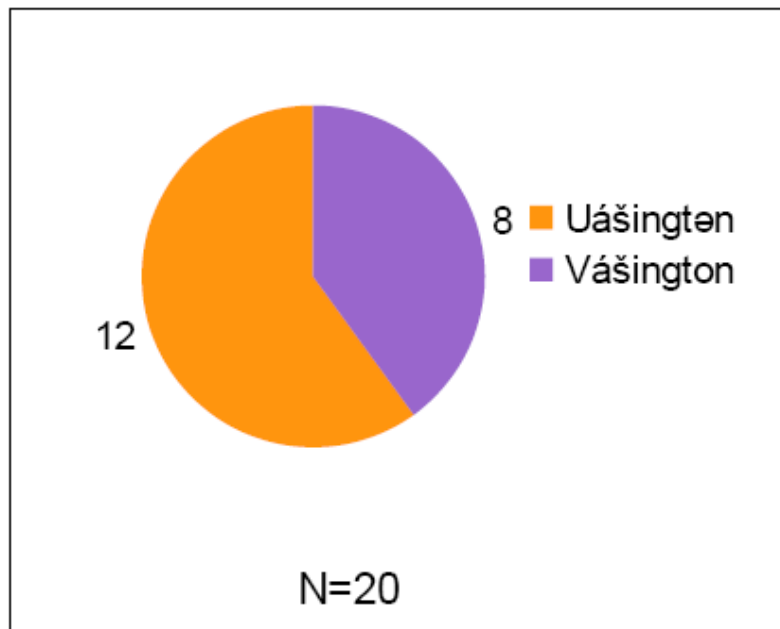
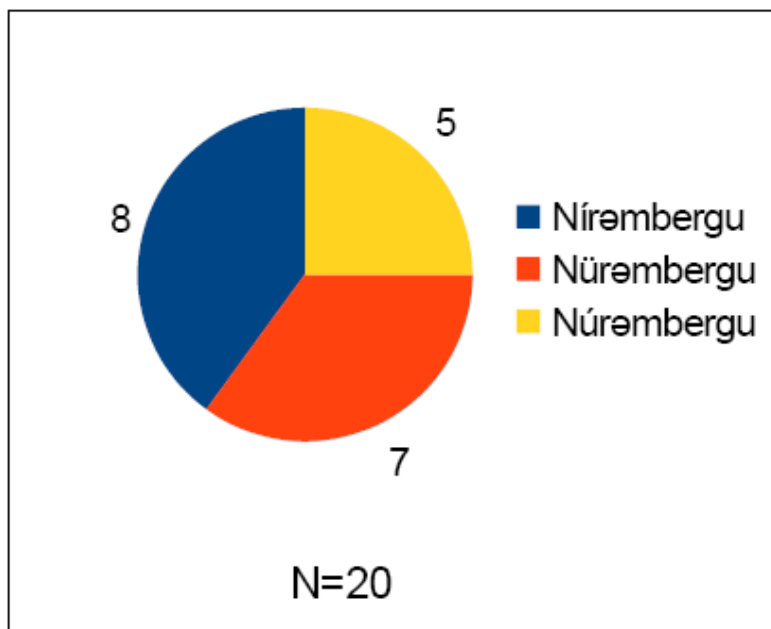
Graf 3.4: Strasbourg

Besedilo 8:

Nekdanji predsednik, prvi vodja države, ki ga je obsodilo mednarodno sodišče po sojenju nacistom v Nürnbergu (Nürnbergu) po koncu druge svetovne vojne, je dejal, da je Washington (Vášington) njegov primer izrabil za spremembo režima namesto za doseganje pravice.

Graf 3.7 in 3.8: Nürnberg in Washington

Zaključek

- Anketa
- Anketiranci imeli kar nekaj težav pri izgovorjavi imena sedanjega francoskega predsednika **Francoisa Hollanda**.
- Nihče izmed anketirancev ni znal pravilno izgovoriti imena mesta **Strasbourg**. Vsi so ga namreč izgovarjali s š-jem, namesto s s-jem.
- Najbolj razdeljena so bila mnenja glede izgovorjave **Barcelone**, in sicer je polovica anketirancev mesto izgovorila s s-jem –Barselona, druga polovica pa je ime izgovorila Barcelona.
- Pri svojem raziskovanju smo si pomagali predvsem s predlogi Maje Šumej, specialistke za govor, ki na Radiu Slovenija skrbi za kulturo govora.
- Pomagali smo si tudi s slovenskim pravopisom iz leta 2001 in govornim pomočnikom RTV Slovenije. V njem smo našli izgovore petih od dvaindvajsetih imen.